

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/192136,Historia-mowi-przez-pokolenia-Zakonczył-sie-Podkarpacki-Kongres-Pamieci-Narodowe.html>
05.05.2024, 18:15

Historia mówi przez pokolenia. Zakończył się Podkarpacki Kongres Pamięci Narodowej, Jasionka k. Rzeszowa 4-5 października 2023 r.

Za nami Podkarpacki Kongres Pamięci Narodowej. W G2A Arena Centrum Wystawienniczo-Kongresowym Województwa Podkarpackiego w Jasionce k. Rzeszowa spotkało się prawie 7500 pasjonatów historii, którzy w myśl hasła „Historia mówi przez pokolenia” w ciągu dwóch dni mogli zapoznać się z historyczną ofertą edukacyjną w zupełnie nowej odsłonie. Organizatorem wydarzenia był rzeszowski Oddział Instytutu Pamięci Narodowej.

Podkarpacki Kongres Pamięci Narodowej dał możliwość odkrycia historii Polski XX wieku przez pryzmat Małej Ojczyzny, jaką jest Podkarpacie - ze swoją specyfiką kulturową, historyczną, religijną i społeczną. Żeby wiedzieć, kim jestem, muszę wiedzieć, skąd pochodzę, jakie mam korzenie.

4 października 2023 r. zaprezentowano wyniki raportu „Edukacja dla pamięci” dr. hab. Krzysztofa Malickiego, prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego, na temat świadomości historycznej mieszkańców województwa podkarpackiego oraz ich wiedzy historycznej i postaw wobec przeszłości. Na kanwie raportu, podczas dyskusji panelowej, odbyła się dyskusja o roli organizacji społecznych w kształtowaniu świadomości o Małej Ojczyźnie. Prowadzący debatę prof. dr hab. Jan Draus (Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej/Uniwersytet Rzeszowski), dyskutował z Maciejem Małozięciem (zastępca burmistrza Dębicy/Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej), Tomaszem Rogiem (MBP w Cieszanowie/Towarzystwo Miłośników Ziemi Lubaczowskiej), dr hab. Tadeuszem Zychem (Uniwersytet Rzeszowski/Tarnobrzeskie Towarzystwo Historyczne) o stanie świadomości historycznej mieszkańców województwa podkarpackiego.

Debatowano także nad rolą sportu w krzewieniu postaw patriotycznych. W czasie rozmowy, którą prowadził redaktor z TVP3 Rzeszów Konrad Dudek, odwołującej się zarówno do osobistych doświadczeń i przemyśleń, jak i kontekstów historycznych, uczestnicy debaty: prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki oraz sportowcy z województwa podkarpackiego: Iwona Nieroda-Zdziebko, multimedalistka mistrzostw świata, Europy i Polski w kickboxingu, Łukasz Różański, mistrz świata w boksie (WBC) w

wadze bridgerweight oraz Grzegorz Kozdrański – mistrz Europy Juniorów z 1993 w skokiach do wody, rozmawiali o swoich sportowych idolach, o codziennych wymiarach patriotyzmu, a także o tym, jak wychowywać młode pokolenie przez historię sportu i sportowców. omawiali o związkach patriotyzmu ze sportem, o swoich sportowych idolach i o codziennych wymiarach patriotyzmu.

5 października 2023 r., goście Podkarpackiego Kongresu Pamięci Narodowej mogli wysłuchać dyskusji „Miłość bliźniego w nieludzkich czasach- świadectwo rodziny Ulmów z Markowej”, której tematem była pomoc Polaków dla ludności żydowskiej w latach okupacji niemieckiej. W debacie, moderowanej przez Mateusza Dzieduszyckiego uczestniczyli: zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma, ks. Witold Burda, postulator procesu beatyfikacyjnego rodziny Ulmów, dr hab. Sebastian Piątkowski oraz dr Aleksandra Namysło.

Odbyła się też debata panelowa „Włyń – Podkarpackie: Związki (nie)oczywiste”, poświęcona 80. rocznicy ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej. Wzięli w niej udział: ks. dr hab. Józef Marecki (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), dr hab. Jan Pisuliński (Uniwersytet Rzeszowski), dr hab. Grzegorz Hryciuk (Uniwersytet Wrocławski) i dr Tomasz Bereza (IPN Oddział w Rzeszowie).

W trakcie dwóch dni Podkarpackiego Kongresu Pamięci Narodowej 30 panelistów uczestniczyło także w ogólnopolskiej konferencji naukowej „Emigracyjna prasa oraz ośrodki wydawnicze i wydawcy 1939–1990”. Dyskutowano o politycznej funkcji polskiej prasy emigracyjnej oraz zadaniach wykonywanych przez nią w sferze kultury. Treść wygłoszonych referatów zostanie opublikowana w pokonferencyjnym wydawnictwie.

Ale nasi najliczniejsi goście: dzieci i młodzież, którzy tłumnie przybyli do G2A Arena Centrum Wystawienniczo-Kongresowego Województwa Podkarpackiego w Jesionce k. Rzeszowa mogli skorzystać z bogatej oferty edukacyjnej, prezentowanej przez pracowników IPN w ramach przygotowanych stoisk tematycznych. Mieli możliwość obejrzenia wystaw przygotowanych przez IPN – zarówno tradycyjnych, plenerowych, jak i interaktywnych. Wśród licznych ekspozycji obecna była również wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”, która prezentuje wysiłek Polskich Sił Zbrojnych podczas II wojny światowej oraz losy ludności cywilnej ewakuowanej z ZSRS wraz z armią gen. Władysława Andersa.

Niezmiennym zainteresowaniem cieszyła się Strefa Nowych Technologii, gdzie młodzież miała okazję łamać bolszewickie szyfry w „Grze Szyfrów”, a użytkownicy aplikacji „Szybowcowa '87” za pomocą gogli VR mogli wejść do mieszkania w peerelowskim bloku, gdzie była ukryta konspiracyjna drukarnia. Odwiedzając zaś Green Room przenosili się do innej epoki, którą znali jedynie ze starych zdjęć.

Nie zapomnieliśmy o najmłodszych, którzy zapoznawali się z historią misia Wojtka i dobrze

spędzali czas w Strefie Malucha. Trochę starsi poznawali historię Polski XX w. poprzez gry, quizy, układanie puzzli, rozwiązywanie szyfrów i odczytywanie więziennych grypsów, a nawet malowanie antyreżimowych haseł na murze. Uczyli się też, jak udzielić pierwszej pomocy, poznając równocześnie historię Danuty Siedzikówny „Inki”, niezłomnej sanitariuszki Armii Krajowej. Była też strefa komiksów, pokazy filmów wyprodukowanych przez IPN lub we współpracy z Instytutem.

Zwieńczeniem każdego dnia były uroczyste gale. Krzyżem Wolności i Solidarności zostali uhonorowani działacze opozycji antykomunistycznej z czasów PRL, a zasłużeni dla ocalenia pamięci o najnowszej historii Polski otrzymali od IPN medale „Reipublicae Memoriae Meritum”. Wręczone zostały także Nagrody Honorowe „Świadek Historii” dla sześciu osób z Podkarpacia rozpowszechniających wiedzę o najnowszej historii Polski.

Ostatnim punktem Kongresu był koncert „...w drodze” z cyklu „Artyści Andersa”, przygotowany przez Biuro Wydarzeń Kulturalnych IPN.

Więcej o Podkarpackim Kongresie Pamięci Narodowej:

<https://ipn.gov.pl/pl/podkarpacki-kongres-pamieci-na-oraz>

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty>